

ФОРМУВАННЯ МОТИВАЦІЇ ДО ЗАНЯТЬ З ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ ЮНАКІВ І ДІВЧАТ

Захарченко Марина

Національний університет фізичного виховання і спорту
України

Анотації:

Головною метою відвідування занять з фізичного виховання є формування майбутньої особистості, що є запорукою ряду позитивних факторів для неї та суспільства в цілому. На сьогоднішньому етапі розвитку підростаючого покоління не всі розуміють з якою метою відвідують заняття, а саме з фізичного виховання. Наша стаття присвячена визначенню мети відвідування занять з фізичного виховання студентів коледжу та порівняння показників студентів вузів. Так як програми з фізичної культури в коледжі та вузі відрізняються, нами висвітлено

THE FORMATION OF MOTIVATION TO PHYSICAL EDUCATION CLASSES FOR BOYS AND GIRLS

Zakharchenko Maryna The main goal of visiting lessons on physical education are shaping the future of personality that is the key to a number of positive factors for her and society in general. At this stage of the younger generation not everyone understands what purpose attend classes such as physical education. Our paper is devoted goal-class attendance of physical education of college students and comparison of university students. Since the program of physical culture in colleges and

ФОРМИРОВАНИЕ МОТИВАЦИИ К ЗАНЯТИЯМ ПО ФИЗИЧЕСКОМУ ВОСПИТАНИЮ ЮНОШЕЙ И ДЕВУШЕК

Захарченко Марина Главной целью посещения занятий по физическому воспитанию является формирование будущей личности, что является залогом ряда положительных факторов для нее и общества в целом. На сегодняшнем этапе развития подрастающего поколения не все понимают с какой целью посещают занятия, а именно по физическому воспитанию. Наша статья посвящена определению цели посещения занятий по физическому

I. НАУКОВИЙ НАПРЯМ

результати зацікавленості у відвідуванні занять студентів коледжу та вузів, проведено дослідження - опитано 50 студентів з них 18 юнаків та 32 дівчат I-II курсів коледжу за спеціальністю «Початкова освіта».

universities are different, our results highlighted interest in the attendance college students and universities, the research - interviewed 50 students including 18 boys and 32 girls and II college courses in specialty "Primary education".

воспитанию студентов колледжа и сравнения показателей студентов вузов. Так как программы по физической культуре в колледже и вузе отличаются, нами рассмотрены результаты заинтересованности в посещении занятий студентов колледжа и вузов, проведено исследование - опрошено 50 студентов из них 18 юношей и 32 девушек I-II курсов колледжа по специальности «Начальное образование».

Ключові слова:

фізичне виховання, юнаки, дівчата.

physical education, boys, girls.

физическое воспитание, юноши, девушки.

Постановка проблеми. В результаті штучного зниження свого культурного потенціалу, фізична культура не стала потребою для більшості людей, на вкрай низькому рівні функціонує в основних сферах життєдіяльності суспільства і людини, не даючи їй запасу «міцності» у вигляді здоров'я, функціональної підготовленості, психічної стійкості і емоційної задоволеності. Одним із чільних питань, що нині постали перед охороною здоров'я та фізичним вихованням в Україні, є проблема погіршення здоров'я населення, у тому числі й студентської молоді. Окрім незадовільного екологічного стану та панування малорухомого укладу життя, важливим чинником ситуації, що склалась, є низька питома вага фізичної культури та спорту в утвердженні здорового способу життя серед молоді. Фізична культура відіграє значну роль у житті підростаючого покоління. Програма фізичного виховання в навчальному закладі передбачає форми організації занять, які можуть певною мірою компенсувати дефіцит рухової активності студентів, що виникає в умовах насиченого загальноосвітнього процесу.

Аналіз останніх досліджень. Метою програми з фізичного виховання для студентів є формування фізичної культури особистості як системної та інтегративної якості – невід'ємного компонента загальної культури майбутнього спеціаліста, здатного реалізувати позитивний вплив на себе та оточуючих. Формування фізкультурної освіти студентів педагогічних вузів неможливо без попереднього врахування мотивації фізкультурної діяльності, яка має велике значення і є центральним компонентом і ядром у вихованні в молоді позитивного ставлення до занять з фізичного виховання [10, 11].

Фізична культура, як невід'ємний вид загальної культури в силу закладеного в неї потенціалу, безперечно, зміцнення здоров'я кожної людини, тим самим ведучи до оздоровлення всієї нації. Вона допомагає сформувати людину в цілому, дозволяє вирішити основні питання, які висуває сучасне життя, а отже, і сприяє прогресивному розвитку суспільства.

В. С. Якімович мету фізкультурного виховання вбачає в людині культури, яка зосереджує в собі такі начала особистості: свобода, гуманність, духовність, творчість, адаптивність. Якщо торкнутися питання з приводу кількості студентів педагогічних вузів, для яких фізична культура функціонує на особистісному рівні.

За даними А. Драчука регулярно займаються фізичною культурою і спортом всього 14,8 % опитаних студентів; 32,2 % студентів фізичною культурою займаються, але не регулярно; 66,4 % опитаних студентів фізичною культурою і спортом не займаються взагалі [5].

За результатами дослідження закордонних фахівців А. М. Гендіна і М. І. Сергєєва заняття фізичною культурою і спортом властиві тільки 28 % обстежених студентів, а регулярна фізична активність спостерігається у 29% студентів.

I. НАУКОВИЙ НАПРЯМ

Білоруським вченим А. А. Злотниковим з'ясовано ступінь спортивної активності студентів позанавчальними заняттями. Так, займаються фізичними вправами, спортом практично щодня – 9,1 %, 3-4 рази на тиждень – 15,7 %, 1-2 рази на тиждень – 37,7 %, 1-2 рази на кілька місяців – 19,4 %, взагалі не займаються – 17,8 % і не відповіли – 0,3 % респондентів. Характерно, що дівчат, що взагалі не займаються (22,3 %) майже в два рази більше, ніж юнаків (11,7 %). Займаються від випадку до випадку (1-2 рази на кілька місяців): 23,6 % дівчат і 13,6 % юнаків. Відповідно щодня займаються 11,7 % юнаків і 7,2 % дівчат, 3-4 рази на тиждень – 21,1 % юнаків і 11,8 % дівчат. Такі дані переконливо показують, що сучасні студенти вузів не орієнтовані на цінності фізичної культури.

Мета роботи – визначити мету відвідування занять з фізичного виховання студентів коледжу.

Результати досліджень та їх обговорення. Навчально-виховний процес з фізичного виховання у закладах освіти є невід'ємною складовою у структурі підготовки майбутніх фахівців, що забезпечує освоєння цінностей фізичної культури, підвищення рівня фізичного здоров'я та осмислення мети відвідування занять з фізичного виховання та яку користь воно чинить на організм.

Для успішного залучення студентської молоді до занять фізичною культурою фундаментальним завданням є формування мотивації. Саме ця психологічно-соціологічна проблема наразі превалує в дослідженнях, пов'язаних із підвищенням привабливості занять руховою активністю. Знання вихідного рівня мотивації до фізичної культури дозволяє науковцям досить точно, через погляди на власне здоров'язбереження, спрогнозувати можливу поведінку студентів.

З метою виявлення мети відвідування занять з фізичного виховання, нами було проведено анкетування респондентів Університетського коледжу Київського університету імені Б. Грінченка, в анкетуванні взяло участь 50 студентів з них 18 юнаків та 32 дівчат I-II курсів за спеціальністю «Початкова освіта».

Питання щодо мети відвідування занять з фізичного виховання студентів коледжу мало досліджені, більшість робіт присвячені студентам вузів, наша задача провести порівняльний аналіз показників серед студентів коледжу та ВНЗ.

На початку дослідження ми визначили чи задовольняє програма з фізичного виховання студентів коледжу, результат виявився доволі високим – 83 % юнаків та 90 % дівчат задоволені програмою. Це спонукає нас з'ясувати чи є різниця між інтересами студентів коледжу та ВНЗ.

Аналізуючи роботи авторів [3, 7, 13] та провівши свій експеримент можемо зробити порівнюючий аналіз.

Як показує дослідження Пільової С. Г. [14], на питання «Чи займаєтеся Ви якимось видом спорту або фізкультурно-оздоровчими заняттями?» «так» відповіли 83,2 % дівчат та 76,3 % юнаків, нами ж було з'ясовано, що студенти коледжу на питання «Чи займаєтеся Ви спортом?» позитивно відповіли 85 % юнаків та 84 % дівчат, що хоч і не в значній мірі, але є більшим за показники студентів ВНЗ. Це може свідчити про те, що студенти коледжу мають більше інтересу до зайняття обраним видом спорту.

Наступний пункт який ми порівнювали акцентувався на меті, з якою студенти займаються або хотіли б займатися фізичними вправами, як серед дівчат, так і серед юнаків у дослідженнях Пільової С. Г. виявилось удосконалення форми тіла: цей варіант відповіді обрали 58 % дівчат та 31,3 % юнаків, наступний за кількістю відповідей мотив – поліпшення стану здоров'я – цей варіант відповіді обрали 45,6 % дівчат, юнаків – 28,3 %, для активного відпочинку – 24,2 % юнаків і 11,0 % дівчат.

I. НАУКОВИЙ НАПРЯМ

М. І. Маєвський досліджуючи мету занять спортом студенток вузів за спеціальністю «Дошкільна освіта» виявив, що 10 % студенток займаються спортом, щоб підвищити свою фізичну підготовку, 20 % отримують задоволення від рухової активності, 20 % покращують здоров'я, для 3,3 % метою є нормалізація тіла та такий же відсоток має показник – для проведення активного дозвілля.

Аналізуючи відповіді студентів коледжу, вони обирають такі пункти: знають, що це корисно - 69 % дівчат та 63 % юнаків; задля отримання консультації до самостійних занять - 56 % юнаків та 81 % дівчат; підвищити свою фізичну підготовленість – 67 % юнаків та 93 % дівчат; щоб оволодіти новими фізичними вправами – 87 % дівчат та 44 % юнаків; заняття з фізичного виховання мотивують до занять спортом - 78 % осіб жіночої статі та 61 % чоловічої; дізнатися про свій фізичний стан – 84 % дівчат та 72 % юнаків (рис. 1).

Результати дослідження М. І. Маєвського показують, що 20 % знають що це корисно, про підвищення своєї фізичної підготовленості – 23,3 %. Не знайшлося жодної студентки вузу, яка б відвідувала заняття з фізичного виховання, щоб навчитися нових вправ та щоб отримати консультацію для самостійних занять. Аналіз показників М. І. Маєвського, щодо мети відвідування занять фізичним вихованням і спортом дає пояснення, чому так мало студенток займаються – бракує внутрішньої усвідомленої мотивації. Показники студентів коледжу вищі, що є результатом програми з фізичної культури, яка є різною для студентів коледжу та студентів вузів, вони в залежності від програми мають різну мотивацію, що суттєво відрізняється на їх показниках.

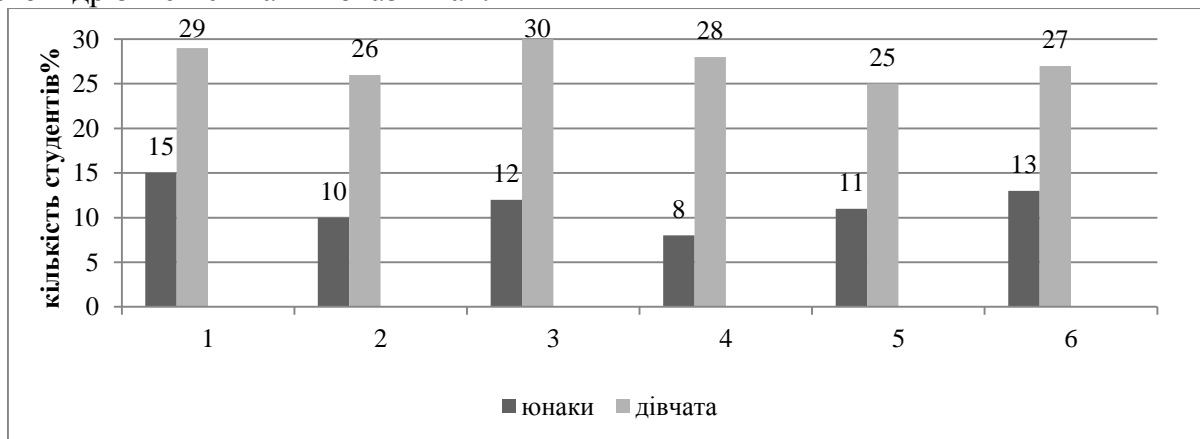

Рис. 1 Мета відвідування занять з фізичного виховання студентів коледжу

- 1- задовольняє програма з ФВ;
- 2- консультація для самостійних занять;
- 3- підвищення фізичної підготовленості

- 4- навчитися новим вправам;
- 5- заняття з ФВ мотивують до занять спортом;
- 6- дізнатися про свій фізичний стан.

У роботі С.Г. Пільової було проведено аналіз, щодо частого пропускання заняття з фізичного виховання: без поважних причин 68,3 % юнаків та 62,1 % дівчат; 27,7 % дівчат та 21,7 % юнаків пропускають заняття 3–5 раз за семестр; часто пропускають заняття 7,8 % юнаків та 5,6 % дівчат.

Дослідження М. І. Маєвського показують, що 43,3 % студенток пропускають заняття 2 рази на тиждень; 16,7 % - 2 рази на тиждень, це свідчить про те, що більшість студенток пропускають заняття, що свідчить про низький рівень інтересу та мотивації до занять.

I. НАУКОВИЙ НАПРЯМ

Наші дослідження показують такий результат: майже ніколи не пропускають 62 % дівчат та 68 % юнаків; тільки, коли хворіють 32 % дівчат, 11 % юнаків; 3-4 рази за семестр 16 % юнаків та 4 % дівчат; пропускають часто 2 % дівчат та 5 % юнаків.

Після отримання результатів, ми можемо зробити висновок, що показники студентів коледжу та вузів відрізняються через те, що заняття з фізичного виховання проводяться за рідними програмами з фізичної культури, у ВНЗ не фізкультурного профілю заняття проводяться один раз на тиждень по дві години, у коледжі один-два рази на тиждень по 45 хвилин за програмою старших класів. Програма з фізичної культури, яка використовують фахівці на заняттях з фізичного виховання суттєво впливає на мотивацію тих хто займається.

Висновки: Для того щоб студенти почали орієнтуватися на цінності фізичної культури потрібно зробити їх особистісною потребою, привести їх у відповідну систему.

Ми можемо припустити, що такі високі показники мети відвідування занять з фізичного виховання студентів коледжу залежать від програми з фізичної культури, адже навантаження на заняттях розподілені по іншому, ніж у вузах. Результати наших досліджень показали, що студенти коледжу більше зацікавлені у заняттях з фізичного виховання.

Список літератури

1. Ахметов Н.А. Гуманистический подход в физическом воспитании студентов и студенток / Н.А. Ахметов, Б.Т. Сахаев, Н.А. Ахметов, З.А. Абдрахманов // вестник карагандинского государственного университета, серия педагогика. – 2007. – №4 (48). – с. 37-41

2. Бака Р. Сравнительная оценка физической подготовленности как фактор мотивации студентов к физической активности / Р. Бака, А. Шпаков // Педагогіка, психологія та медико-біологічні проблеми фізичного виховання і спорту. – Харків, 2008. – № 3. – С. 8–11.

3. Безверхня Г.В. Мотивація до занять фізичним вихованням студенток педагогічних спеціальностей / Г.В. Безверхня, М.І. Маєвський // Спортивний вісник Придніпров'я. – 2015. – № 1. – С. 10-15.

4. Дзензелюк Д. О. Ставлення та перспектива самостійних занять із фізичного виховання студентів ВНУ / Д. О. Дзензелюк // Наукові записки кафедри педагогіки : зб. наук. пр. – Харків : Вид-во ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2014. – Вип. XXXIV. – С. 81–87.

5. Драчук А. Соціально-психологічний портрет студентів за роки становлення України як самостійної держави / А. Драчук // Теорія і методика фізичного виховання і спорту. – 2005. – №4. – С. 84 – 86

6. Єрмакова Т.С. Індивідуалізація формування культури здоров'я школярів у польських школах // педагогіка, психологія та медико-біологічні проблеми фізичного виховання і спорту. – 2015. – № 1. – с. 29-33

7. Земська Н. О. Ставлення студентів до фізичного виховання і спорту / Н. О. Земська // Слобожанський науково-спортивний вісник. – Харків : ХДАФК, 2012. – № 5. – Ч. 1. – С. 26–30.

8. Караваева Е.Л., Сахаев Б.Т, Бозтаева С.Ж. Психолого-педагогическое сопровождение гендерного развития молодежи // теория и методика физической культуры. – 2007. – №2. – с. 101-106.

9. Козак Є. П. Формування ціннісного ставлення до фізичної культури у студентів вищих педагогічних закладів : авто- реф. к.п.н. : 13.00.07. Теорія і методика виховання / Є. П. Козак. – Київ, 2011. – 20 с

10. Круцевич Т. Ю., Марченко О.Ю. Факторы, влияющие на формирование ценностей физической культуры студентов / Т. Ю. Круцевич, О.Ю. Марченко // материалы XIII международной научной конференции «Современный олимпийский спорт и спорт для всех» 7-10 октября 2009 г. Т.1. – с 91-94.

11. Круцевич Т. Ю. Отношение юношей и девушек к занятиям по физическому воспитанию в вузе / Т. Ю. Круцевич, Е. А. Биличенко // спортивний вісник Придніпров'я. – 2012. – № 1. – с. 114–119.

I. НАУКОВИЙ НАПРЯМ

12. Марченко О. Гендерні особливості формування інтересів та ціннісних орієнтацій у сфері фізичної культури школярів / О. Марченко // Спортивний вісник Придніпров'я. – 2013. – № 2. – с. 75–78.

13. Петренко В. І. Проблеми відвідування занять з фізичного виховання студентами технічних спеціальностей / В. І. Петренко, І. І. Петренко

14. Пільова С. Г. Роль фізичної культури в житті студентів інституту мов світу / С. Г. Пільова // Слобожанський науково- спортивний вісник. – Харків : ХДАФК, 2013. – № 3. – С. 216–219.